

højterede Finansminister motiverede det jo med, at det havde vist sig i Udlandet, at en saadan Institution kunde være til Nytte. Folketinget tog den Gang i Hovedsagen velvilligt mod Forslaget, og det Udvalg, der blev nedsat, blev i det væsentlige enig om en Indstilling, Højre og Venstre være i det væsentlige enige, der var kun et Par Spørgsmaal dem imellem, som jeg senere kortelig skal komme til. Tinget arbejdede imidlertid under uheldige Forhold i den Vinter, der var Opløsning midt i Samlingen, en Del af Udvalgets Medlemmer naaede ikke Genvalg, der kom ny Folk ind i Udvalget, som Følge deraf traaf Tiden ud, jaaledes at Bestemningen først kom frem i Begyndelsen af Marts Maaned, om jeg huster ret, og paa Grund af en Del Arbejdsstof kom vi ikke den Vinter længere med Behandlingen af Hypotekbanken end til at faa afgivet denne Betænkning. Den højterede Finansminister syntes dermed at lade Sagen falde. Et Par Aar efter blev ved privat Initiativ gennem Forelæggelse af et Lovforslag rettet det Spørgsmaal til Finansministeren, om han ikke ønskede Forhandlingen om en Hypotekbank fortsat, og den højterede Finansminister svarede den Gang for saa vidt velvilligt, som han fastholdt Tanken om, at en sliq Bank kunde være til Nytte for Ejendomsbesidderne, men, som han ganste rigtig den Gang bemærkede, at da det ogsaa var i Slutningen af en Samling, kunde der da næppe komme noget ud af det. Siden den Tid har den Sag hvilet her i Tinget; men ude omkring i Landet har den ikke hvilet. I Forsamlinger og paa Møder har den været omtalt, og særlig i den sidste Tid er den kommen til os igen gennem Agrarernes Agitation for at rejse deres store Forening. Som noget af det, Agrarerne ville naa, er fremtraadt Tanken om en Hypotekbank; i Programmet nævnes ikke Ordet Hypotekbank, der tales kun om den bedst mulige Ordning af Landbrugets Kreditforhold; men efter den Forhandling, der er gaaet forud, efter de Udtalelser, der ere komne frem ved det forberedende Møde, ligger der i den Programudtalelse, som vi nu have, i Virkeligheden dette, at Agrarerne ønske at prøve, om det ikke var muligt ad den Vej at skaffe lidt bedre Kreditforhold, end vi hidtil have haft. Jeg er derfor enig med de cerede Forslagsstillere i, at Tiden nu er til at tage den Sag frem og til at behandle Forslaget og faa det drøftet paany og til paany at faa undersøgt, om Rigsdag og Regering i det hele taget tro, at der ad den Vej kan vindes saadanne Fordele, at det kan være rigtigt at oprette en Hypotekbank. Vi

ønske denne Sag behandlet paany og ønske, at den højterede Finansminister vil tage Sagen op med Velvilje og hjælp til ved sine Undersøgelser at faa det klar, om vi bør have en sliq Bank oprettet eller ej. Meningen med Hypotekbanken er jo den, at den skal være et Mellemled mellem de nuværende Kreditforeninger og de Kreditforeninger, der siden komme til, og som faa Lovgivningens Tilladelse til at komme ind i Hypotekbanken, altsaa mellem disse Kreditforeninger og Pengemarkedet. Meningen er jo ikke at gribe forstyrrende ind i de nuværende Kreditforeningers Virksomhed. Kreditforeningerne ville jo kunne fortsætte deres Virksomhed som hidtil, der foregaar jo kun den Hovedforandring, at medens de forskellige Kreditforeninger nu udstede hver sine Obligationer, ville disse Obligationer, hvis vi faa en Hypotekbank, blive udstede af den, og Kreditforeningerne ville fra Hypotekbanken modtage Laanene i rede Penge, alt efter den Kurs, som Bankens Obligationer til enhver Tid have. Det, som altsaa Hypotekbanken her skal er ikke at forandre de nu bestaaende Kreditforeningers Virksomhed i nogen væsentlig Grad, men kun at træde hjælpende til paa et Omraade, hvor de nuværende Kreditforeninger ikke have kunnet hjælpe sig selv, eller i hvert Fald, hvis de have kunnet, ikke have villet hjælpe sig selv. Vore Kreditforeninger ere jo meget vellebenede Institutioner; vi have ikke nogen Grund til at udfaste nogen Anke imod dem; det er solide Institutioner, der have været Landet til Gavn, og som ogsaa have hæbet Landets Anseelse i Udlandet; men Kreditforeningernes hele Virksomhed er jo indrettet saaledes, at fra det Øjeblik en Kreditforening har overleveret sine Obligationer til Laantageren, er dermed Kreditforeningens Virksomhed forbi med Hensyn til Laanet; hvilken Pris Laantageren faar for sine Obligationer er jo for saa vidt Kreditforeningen ligegyldigt, som den gaar lige godt, har den samme Administration, ledes paa samme Maade og er lige solid, enten Obligationerne staa i pari eller i 70—80; dette vedrører ikke Kreditforeningerne i sjerneste Maade; det bliver Laantagerens Sag, hvilken Pris han kan opnaa for Obligationerne. Men her er et Omraade, som det dog er et stort Spørgsmaal, om vi kunne lade ligge blank, og om ikke Lovgivningsmagten, siden de nuværende Kreditforeninger ikke have sørget for en Sammenslutning, bør tage det Spørgsmaal op og gennem en Lov tvinge en saadan Sammenslutning igennem.

Hovedspørgsmaalet, det, som vi have først og fremmest at blive klar over, og det,